

Bezoekadres:
Weesperplein 4
1018 XA Amsterdam

Postbus 922
1000 AX Amsterdam
Telefoon 020 - 5513.888
Fax 020 - 620.1016
www.dmb.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam
Dienst Milieu en Bouwtoezicht

Sector Bouw- en Woningtoezicht

Retouradres: Postbus 922, 1000 AX Amsterdam
Rechtbank Amsterdam
Sector Bestuursrecht Algemeen
Postbus 75850
1070 AW Amsterdam

20 JUL 2009

INCLUSIEF

27 JULI 2009

Datum	27 JULI 2009
Ons kenmerk	W50/0031 – 2008
Uw kenmerk	procedurenummers 09/2822 VEROR G169, 09/2841 VEROR G169, 09/2843 VEROR G169
Behandeld door	mr P.D. Bes
Doorkiesnummer	020 – 5513 445
E-mail	p.bes@dmb.amsterdam.nl
Bijlage	Nieuwsbericht ING/AkzoNobel d.d. 20 juli 2009
Onderwerp	verweerschrift (in drievoud) inzake de beroepen van Vereniging Vrienden van het Beatrixpark, Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg en de Bomenstichting te Amsterdam

Geachte heer/ mevrouw,

Hierbij doen wij u in drievoud een verweerschrift toekomen, inzake de door de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark, Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg en de Bomenstichting te Amsterdam ingestelde beroepen tegen onze beslissing op bezwaar van 13 mei 2009, inhoudende de (gedeeltelijke) ongegrondverklaring van de bezwaren tegen de op 13 augustus 2008 verleende kapvergunning.

In het kort

Bij besluit van 13 augustus 2008 is aan het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam kapvergunning verleend, voor het kappen van 226 bomen en het verplanten van 31 bomen in de Zuidas deelgebied Beethoven, Prinses Irenestraat en Ringweg A10.

Tegen dit besluit zijn 60 bezwaarschriften ingediend, waaronder bij brieven van 15 september 2008, door de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark, Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg en de Bomenstichting.

Een hoorzitting is op 14 oktober 2008 gehouden.

Bij beslissing op bezwaar van 13 mei 2009 zijn de bezwaren gegrond verklaard ten aanzien van de bomen met de nummers 115 tot en met 118. Het besluit is op dit punt herzien door deze bomen uit de vergunning te verwijderen. Het bezwaar is voor het overige ongegrond verklaard, met aanpassing van de motivering daarvan.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark heeft bij schrijven van 23 juni 2009 beroep ingesteld tegen de onderhavige beslissing op bezwaar. Bij schrijven van 24 juni 2008 heeft de Vereniging Beethovenstraat-Parnassusweg beroep ingesteld. De Bomenstichting heeft bij schrijven van 23 juni 2009 beroep ingesteld.

De instellers van beroep worden hierna aangeduid als: eisers.

Gronden van het beroep

Het beroep is –kort weergegeven- gestoeld op de volgende gronden.

1. In de beslissing op bezwaar wordt opgemerkt dat er sprake is van procesbelang, aangezien nog niet alle bomen zijn gekapt. Volgens eisers blijft er echter ook voor wat betreft de gekapte bomen procesbelang bestaan.
2. Het advies van de bezwaarschriftencommissie is mede gebaseerd op een nadere reactie van de assistent-projectmanager Beethoven van 21 oktober 2008. In het advies is gesteld dat deze reactie aan bezwaarden is toegezonden en dat van de gelegenheid om daarop te reageren geen gebruik is gemaakt. Dit is echter niet juist; er is wel degelijk op de nadere reactie gereageerd. Dit wordt ook erkend in een brief van de Voorzitter van de bezwaarschriftencommissie van 26 mei 2009. Hiermee is volgens eisers het beginsel van hoor- en wederhoor geschonden.
3. Op 14 januari 2009 is aan eisers het preadvies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (hierna: TAC) toegezonden, tezamen met het definitieve advies van 18 december 2008. In het preadvies is gesteld dat op minimale wijze rekening is gehouden met het gegeven dat het initiatief in de Hoofdgroenstructuur wordt gerealiseerd. De assistent-projectmanager Beethoven heeft de bezwaarschriftencommissie volgens eisers voorgehouden dat slechts een klein aantal te kappen bomen onder de Hoofdgroenstructuur zou vallen. Dit is volgens eisers een verkeerde voorstelling van zaken. Verder achten eisers het onbehoorlijk dat de adviezen van de TAC niet aan de bezwaarschriftencommissie en de Voorzieningenrechter zijn gezonden.
4. Bij de beslissing op bezwaar is besloten de vergunningvoorwaarde dat er sprake zal zijn van nieuwe aanplant aan te vullen door daar aan toe te voegen: "een en ander conform de uitgangspunten die het Uitvoeringsbesluit Beethoven geeft voor het ontwerp van de openbare ruimte". Volgens eisers wordt hiermee het advies van de TAC in de wind geslagen. De TAC was het volgens eisers immers niet zonder meer eens met het uitvoeringsbesluit, aangezien bij de inrichting van de groene ruimte op minimale wijze rekening is gehouden met het feit dat het initiatief in de Hoofdgroenstructuur wordt gerealiseerd. De groeninrichting en vormgeving dienen hierop te worden aangepast, aldus de TAC. Volgens eisers is er hiermee derhalve sprake van een onzorgvuldige voorbereiding van het besluit. Aan het advies van de TAC komt een zware status toe.
5. Er kan niet meer worden gesproken van uitvoering van het Uitvoeringsbesluit Beethoven, aangezien dermate wordt afgeweken van de planning dat een essentieel element van het uitvoeringsbesluit illusoir is geworden. Gedoeld wordt op de groen voor rood-afsprak. De

- school zou worden afgebroken, zodat het verdwijnende groen op deze plaats zou worden gecompenseerd. De verplaatsing van de school is echter naar de toekomst verschoven en volgens eisers onzeker geworden. Daarmee wordt de verhouding park en bebouwing verstoord en gehandeld in strijd met het natuur-, landschaps- en stadsschoon.
6. Volgens eisers is de kap prematuur. Uit berichten in de media rondom maart 2009 blijkt dat de geplande bebouwing wellicht geen doorgang vindt. Bij de beslissing op bezwaar is deze onzekerheid miskend. Door de premature verlening van de kapvergunning worden de belanghebbenden voor voldongen feiten gesteld.
 7. De in de kapvergunning opgenomen bepaling per wanneer de bomen gekapt c.q. verplant moeten worden, is bij de beslissing op bezwaar uit de vergunning verwijderd. Dit omdat de kap volgens het 'just in time' principe plaats zal vinden. Volgens eisers is hiermee carte blanche gegeven. De afweging over het al dan niet weigeren van een kapvergunning behoort plaats te vinden aan de hand van een momentopname van belangen. De kapvergunning dient binnen redelijke tijd na deze belangenafweging te worden gebruikt, bij gebreke waarvan hij opnieuw dient te worden aangevraagd.
 8. Bij de beslissing op bezwaar is volgens eisers overwogen dat het bezwaar dat geen ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet is verleend niet kan slagen, omdat deze ontheffing (inmiddels) op 23 oktober 2008 is verleend. Tegen deze vergunning is echter bezwaar gemaakt en volgens eisers is het zeer aannemelijk dat de ontheffing in bezwaar geen stand zal houden.
 9. Volgens eisers heeft de beslissing op bezwaar onevenredig lang op zich laten wachten.
 10. De bezwaren welke zijn aangeduid met de nummer 41 t/m 55 en 57 t/m 60 zijn volgens eisers ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard. Personen die het park regelmatig bezoeken dienen volgens eisers ook als belanghebbenden te worden aangemerkt.
 11. Het kappen van de bomen en het bouwrijp maken van het gebied, heeft volgens eisers tot gevolg dat de waterkwaliteit van het overige deel van de natte vallei slecht en onvoldoende gehandhaafd wordt.

Verweer

Ten aanzien van de aangevoerde beroepsgronden overwegen wij het volgende.

Ad 1 –ook procesbelang voor gekapte bomen-

Ten aanzien van de beroepsgrond dat er ook voor wat betreft de reeds gekapte bomen nog procesbelang zou bestaan, merken wij het volgende op. Bij de ontvangst van een bezwaarschrift dient worden onderzocht of er voor de bezwaarmakers nog een (proces)belang bestaat bij het doen van een uitspraak over het bestreden besluit.

Bij de beslissing op het bezwaar van 13 mei 2009 is bepaald dat de bezwaarmakers inderdaad nog procesbelang hebben bij het doen van een uitspraak over de kapvergunning. Om deze reden volgde een integrale heroverweging van de kapvergunning. Bij deze integrale heroverweging zijn alle bomen waarop de vergunning betrekking had meegenomen, inclusief de bomen welke reeds waren gekapt. Van schending van de rechten en belangen van eisers is derhalve naar ons oordeel geen sprake. Deze grief treft geen doel.

Ad 2 –niet meenemen reacties op brief assistent-projectmanager Beethoven-
In het aan het bestreden besluit ten grondslag liggende advies van de bezwaarschriftencommissie, is de nadere reactie van de assistent-projectmanager Beethoven van 21 oktober 2008 meegenomen. Inderdaad zijn enkele (per e-mail verzonden) reacties van bezwaarmakers op deze brief van 21 oktober 2009 niet aan het dossier toegevoegd en daarmee niet bij de advisering betrokken. In het schrijven van 26 mei 2009 heeft de Voorzitter van de bezwaarschriftencommissie hiervoor aan de indieners van deze reacties zijn excuses aangeboden.

In deze brief van 26 mei 2009 is echter eveneens vermeld dat de reacties alsnog zijn beoordeeld door de bezwaarschriftencommissie, waarbij is overwogen of de ingediende reacties aanleiding geven tot het uitbrengen van een herzien advies. De commissie heeft hier, na beraad, niet toe besloten, nu de beoordeling van genoemde reacties door de commissie niet leidt tot een wijziging van het oordeel en advies van de commissie.

Gelet op het bovenstaande hebben de ingediende reacties niet tot een ander advies van de bezwaarschriftencommissie en derhalve niet tot een andere beslissing van het college op bezwaar hebben geleid. De ingediende reacties zijn wel degelijk, zij het achteraf, beoordeeld zonder dat dat tot wijziging van de besluitvorming heeft geleid. Van een schending van het principe van hoor en wederhoor c.q. van een onzorgvuldige besluitvorming is naar ons oordeel geen sprake.

Ad 3 –onbehoorlijke voorlichting bezwaarcommissie inzake adviezen TAC-
Eisers achten het onbehoorlijk dat (naar hun mening) de bezwaarschriftencommissie verkeerd is voorgelicht omtrent de adviezen van de TAC en dat deze niet aan de bezwaarschriftencommissie zijn gezonden. Hieromrent merken wij het volgende op. In het advies van de bezwaarschriftencommissie is omtrent de advisering van de TAC het volgende vermeld:

“Het bezwaar dat ten onrechte geen advies is ingewonnen van de TAC omdat het plan (althans het meest oostelijke deel van de Prinses Irenestraat) zou vallen binnen de Hoofdgroenstructuur (HGS) kan ook niet leiden tot de conclusie dat de kapvergunning had of zou moeten worden geweigerd.

De commissie heeft het bevoegd gezag op dit punt na de hoorzitting nader bevraagd. Blijkens de reactie van 21 oktober 2008 was er reeds advies aan de TAC gevraagd voor het oostelijk plandeel Beethoven. De TAC werd in oktober 2008 aanvullend verzocht zich uit te laten over de werkzaamheden aan de Prinses Irenestraat, zodat de betrokkenheid van de TAC inmiddels is verzekerd.”.

Uit het bovenstaande volgt dat de bezwaarschriftencommissie de advisering van de TAC wel degelijk heeft betrokken bij de beoordeling van het bestreden besluit en hieromtrent na de hoorzitting ook is geïnformeerd. Naar onze mening is een onbehoorlijke gang van zaken niet aan de orde.

Ad 4 – TAC niet eens met Uitvoeringsbesluit Beethoven-

Eisers voeren aan dat met de aanpassing van het vergunningsvoorschrift tot nieuwe aanplant, door toevoeging van een verwijzing naar het Uitvoeringsbesluit Beethoven, het advies van de TAC in de wind wordt geslagen. De TAC is het immers volgens eisers niet zonder meer eens met het Uitvoeringsbesluit.

Ten aanzien van deze grond van beroep merken wij allereerst op, dat het betreffende vergunningsvoorschrift is aangepast om de belangen van de bezwaarmakers en omwonenden bij behoud van het groen zoveel mogelijk te waarborgen. In het bestreden besluit is vermeld, dat uitgangspunt van het Uitvoeringsbesluit is dat het parkoppervlak in de eindsituatie even groot moet zijn als het voor de herinrichting was. Aangezien het vergunningsvoorschrift met betrekking tot nieuwe aanplant dit uitgangspunt niet voldoende duidelijk weergaf, is er voor gekozen aan dit voorschrift een verwijzing toe te voegen naar de uitgangspunten van het Uitvoeringsbesluit Beethoven.

Vervolgens merken wij ten aanzien van deze beroepsgrond op, dat eisers ter onderbouwing van hun stelling dat de TAC het niet eens zou zijn met het Uitvoeringsbesluit Beethoven refereren aan het preadvies van de TAC. Dit preadvies is echter opgevolgd door een definitief advies van de TAC van 18 december 2008. In het definitieve advies geeft de TAC een positief advies af aangaande het Uitvoeringsbesluit Beethoven. Dat de TAC het niet eens zou zijn met de uitgangspunten van het Uitvoeringsbesluit Beethoven is derhalve niet juist. Het advies wordt opgevolgd.

Ad 5 – Afwijking van essentie Uitvoeringsbesluit Beethoven-

Naar het oordeel van eisers wordt afgeweken van het Uitvoeringsbesluit Beethoven, doordat de planning van de uitvoering is verschoven. Hiermee zou de essentiële groen voor rood-gedachte geweld worden aangedaan. Hieromtrent merken wij het volgende op.

Zoals in het bestreden besluit op bezwaar is vermeld, is de keuze voor de in het deelgebied onder te brengen functies en de verhouding tussen die functies een harde keuze. Daarvan is tot dusver niet afgeweken en er is geen aanleiding te veronderstellen dat dit in de toekomst wel zal gebeuren. De groen voor rood-gedachte werd reeds in 1998 in het Masterplan Zuidas door de gemeenteraad vastgelegd, geldt nog immer en zal ook blijven gelden. Wijzigingen in de planning en fasering en het gegeven dat (bouw)vergunningtrajecten nog niet zijn doorlopen, doen hier niet aan af. Naar ons oordeel wordt er derhalve niet afgeweken van de essentiële uitgangspunten van het Uitvoeringsbesluit Beethoven.

Ad 6 –kap is prematuur-

Ten aanzien van de beroepsgrond dat de kap prematuur is, aangezien de geplande bebouwing wellicht geen doorgang vindt, merken wij het volgende op. Wijzigingen in de planning en fasering van het project, betekenen niet dat hierdoor de uiteindelijke realisatie van het project onzeker wordt. Afstel van de bouwplannen is niet aan de orde.¹ Wel is door vergunninghouder toegezegd dat van de vergunning gefaseerd wordt gebruik gemaakt met als uitgangspunt het just in time beginsel. De bedoeling is hiermee aan eisers zoveel mogelijk tegemoet te komen.

Zoals in de uitspraak van de Voorzieningenrechter van 4 november 2008 is vermeld is niet vereist dat alle vergunningen met betrekking tot een planologische ontwikkeling in rechte vast moeten staan om een kapvergunning te kunnen verlenen. Wel dienen de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en de contouren van het bouwterrein voldoende vast te staan alvorens een kapvergunning kan worden verleend. Naar ons oordeel staan de transformatie van het Zuidasgebied tot een nieuw hoogwaardig stedelijk centrumgebied niet ter discussie. Ook de contouren van het bouwplan liggen voldoende vast.

Ad 7 –just in time principe geeft carte blanche-

Naar het oordeel van eisers geeft het 'just in time-principe' de vergunninghouder carte blanche voor de kap. De kapvergunning zou binnen redelijke tijd na vergunningverlening moeten worden gebruikt, bij gebreke waarvan hij volgens eisers opnieuw dient te worden aangevraagd. Hieromtrent overwegen wij het volgende.

In de primaire kapvergunning was bepaald dat de kap medio winterseizoen 2008-2009 moest worden uitgevoerd. Bij de beslissing op bezwaar is dit voorschrift uit het besluit verwijderd en vervangen door het just in time-principe. Dit brengt met zich mee dat de aanvang van de kap wordt gerelateerd aan de aanvang van het bouwrijpmaken van het terrein voorafgaande zo kort mogelijk vòòr de bouwwerkzaamheden. Het betreffende vergunningsvoorschrift is aangepast om de belangen van de bezwaarmakers en omwonenden bij het behouden van het groen zoveel mogelijk tegemoet te komen. In het bestreden besluit is hieromtrent het volgende opgemerkt:

"Namens uw college is de commissie medegedeeld dat inmiddels de intentie bestaat de kap van de resterende bomen plaats te doen vinden volgens het 'just in time'-uitgangspunt, dat inhoudt dat de kap steeds zal worden gerelateerd aan de aanvang van de bouw(voorbereidings-)werkzaamheden. De commissie constateert dat hiermee in tweeërlei zin wordt tegemoet gekomen aan de belangen van bezwaarden. Het just in time-uitgangspunt brengt immers enerzijds met zich, dat onnodig lang braak liggen van het terrein zoveel mogelijk zal worden voorkomen en anderzijds, dat rekening kan worden gehouden met eventuele toekomstige wijzigingen in de voorgenomen werkzaamheden en/of in de planning daarvan."

¹ Inmiddels is op 20 juli 2009 het nieuwsbericht verschenen waaruit blijkt dat de aanvang van de bouw van het AkzoNobel hoofdkantoor zal aanvangen tegen 1 juli 2011. (bijlage)

Naar ons oordeel is aan de belangen van eisers door wijziging van de betreffende tijdsaanduiding tegemoet gekomen. De stelling van eisers dat de kapvergunning opnieuw zou moeten worden aangevraagd indien deze niet binnen redelijke termijn wordt gebruikt, treft geen doel. Het zou immers slechts leiden tot een herhaling van zetten.

Ad 8 –ontheffing van de Flora- en Faunawet houdt geen stand in bezwaar-
Ten aanzien van het beroep van eisers dat de verleende ontheffing van de Flora- en Faunawet in bezwaar geen stand zal houden, merken wij het volgende op. Ten tijde van het nemen van de bestreden beslissing op bezwaar en ook nog op dit moment is er sprake van een geldige ontheffing. De stelling dat deze in een later stadium wellicht zal worden herroepen c.q. vernietigd, betreft een toekomstige en onzekere omstandigheid. Hiermee behoeften wij ten tijde van de bestreden besluitvorming geen rekening houden. Zoals reeds bij gelegenheid van de voorlopige voorzieningprocedure is bevestigd betreft de kapververgunning en de ontheffing gescheiden vergunningstelsels. Beide hebben een eigen wettelijke grondslag en volgen een eigen procedure.

De behandeling van het bezwaar door de minister LNV is nog aanhangig. In dat verband zijn bij brief van 29 mei 2009 inderdaad vragen aan ontheffinghouder voorgelegd. Ter beantwoording is een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd en zal de minister de resultaten bij haar besluit op bezwaar betrekken. Wij zullen te zijner tijd uw rechtbank van de uitkomst op de hoogte brengen.

Ad 9 –beslissing op bezwaar heeft te lang op zich laten wachten-
Ten aanzien van de beroepsgrond dat de beslissing op bezwaar te lang op zich heeft laten wachten merken wij het volgende op. Na de hoorzitting op 14 oktober 2008 heeft er nog een wisseling van stukken plaatsgevonden. Op 15 februari 2009 zijn nog stukken van de zijde van bezwaarmakers ingekomen, welke bij de advisering op het bezwaar zijn betrokken. Na ontvangst van het advies van de bezwaarschriftencommissie op 21 april 2009, is het besluit op bezwaar genomen op 13 mei 2009.

Wij zijn het met eisers eens dat formeel gezien de wettelijke termijn voor het nemen van een beslissing op bezwaar is overschreden. Hoewel wij van mening zijn dat de zorgvuldigheid waarmee de besluitvorming heeft plaatsgevonden mede debet is aan het overschrijden van de termijn, bieden wij eisers hiervoor onze excuses aan. Overigens zijn eisers niet in hun belangen geschaad gezien het feit dat door vergunninghouder reeds werd toegezegd dat voorlopig geen verder gebruik van de vergunning zou worden gemaakt.

Ad 10 –enkele bezwaarmakers ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard-
Wij stellen voorop dat eisers niet namens natuurlijke personen beroep hebben aangetekend en dat geen van de aanvankelijke bezwaarden in beroep is gekomen tegen een niet-ontvankelijkverklaring.

Ten aanzien van de stelling van eisers dat enkele bezwaarmakers ten onrechte niet-ontvankelijk zijn verklaard, aangezien zij regelmatige bezoekers zijn van het Beatrixpark merken wij nog het volgende op. In de bestreden beslissing op bezwaar is vermeld dat conform vaste jurisprudentie belanghebbenden bij een kapvergunning zijn: de natuurlijke personen die een hen persoonlijk aangaand belang hebben, dat zich in voldoende mate onderscheidt van anderen. Dat doet zich voor bij hen die op geringe afstand wonen van de te kappen bomen (op ongeveer maximaal 100 meter) en/of die daarop vanuit hun woning (op maximaal 200 meter) zicht hebben. De bezwaarmakers die bij de beslissing op bezwaar niet werden ontvangen in hun bezwaren voldeden niet aan dit criterium.

Ten aanzien van de stelling van eisers dat regelmatige bezoekers van een park als belanghebbende bij bomenkap in dat park kunnen worden beschouwd, overwegen wij het volgende. Deze gedachte werd door de Raad van State gehanteerd in o.a. de uitspraak van 29-08-2000, AB 2000, 477. Inmiddels is deze uitleg echter verlaten. In zijn uitspraak van 18 mei 2005, JB 2005, 192, heeft de Raad van State bepaald dat het gegeven dat bezwaarmakers behoren tot een beperkt aantal personen dat bepaalde gebieden betreedt, ontoereikend is voor het oordeel dat zij zich in voldoende mate onderscheiden van anderen die zich in deze gebieden willen begeven. Frequente bezoekers van een park die niet voldoen aan het zicht- en nabijheidscriterium, hebben derhalve geen voldoende onderscheidend belang.

Hierbij merken wij overigens op dat –zoals eveneens vermeld in de bestreden beslissing op bezwaar- de bezwaren van de niet-ontvankelijk verklaarde bezwaarmakers in overwegende mate overlappen met die van de bezwaarden die wel ontvankelijk waren. Dit betekent dat hun bezwaren langs deze weg alsnog inhoudelijk aan de orde zijn gekomen.

Ad 11 - waterkwaliteit wordt onvoldoende gehandhaafd-

Ten aanzien van de beroepsgrond dat door de bomenkap de waterkwaliteit van het gebied onvoldoende wordt gehandhaafd, merken wij het volgende op. Deze stelling wordt door bezwaarden niet onderbouwd aan de hand van bijvoorbeeld een deskundigenrapport. Wij onderschrijven deze stelling niet. Indien er echter na kap van de bomen inderdaad sprake zal zijn van verminderde waterkwaliteit, zal hiertegen direct door ons worden opgetreden.

Conclusie

Gelet op het hierboven uiteengezette zijn wij van mening dat het bestreden besluit op een rechtmatige wijze tot stand is gekomen en het beroep dientengevolge ongegrond dient te worden verklaard.

Hoogachtend,

Namens Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,
De Directeur van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht,
Voor deze

mr J.C.H. van Dijk, gemachtigde